

NA DE DIENST

DOOR ALBERT LAMBERTS EN ROB WILLEMS

In de voormalige Sint-Franciscuskerk in Weert kon in de winter van 2014, 2015 en 2016 geschaapt worden.
ARCHIEFFOTO JEROEN KUIJ

Serie over stenen met een oude ziel en een nieuw geloof

'Na de dienst'. Door het teruglopend aantal gelovigen zijn al heel wat kerken gesloten in Limburg. Soms worden ze gesloopt, in andere gevallen krijgen ze een wereldlijke bestemming. Van museum tot kinderopvang. VIA portretteert een aantal aan de eredienst onttrokken kerken in een serie over stenen met een oude ziel en een nieuw geloof.

Aan bod komen onder andere de Sint-Franciscuskerk in Weert, de Pius X kerk in Echt en de Sint-Jozefkerk in Leeuwen/Roermond. We blikken terug - bijvoorbeeld: hoe kon op deze locatie een kerk ontstaan - , maar zoomen vooral in op de huidige bestemming van de aan de eredienst onttrokken kerk. Het is nog niet zo gek lang geleden dat in deze contreien het leven voor een groot deel werd bepaald door de Rooms-Katholieke Kerk. De kalender pulde uit van feest- en herdenkingsdagen en op die data zat je, net als elke zondag, in de kerk, die afgelden vol was. Het onderhouden van de vaak immense gebedshuizen met hun vele kunstschatten vormde decennialang geen enkel probleem. De

collectes, de gezins- en kerkbijdragen, de misstipendia en zeker niet op de laatste plaats de aan de kerk veelvuldig nagelaten roerende en vooral onroerende goederen brachten meer dan genoeg geld in het laatje. Het was de tijd van het Rijke Roomse Leven. Die tijd is niet meer. Eind jaren zestig van de vorige eeuw begint de ontzui-ling in ons land. Emancipatie, democratisering, maar ook stijgende welvaart en toenemende scholing maken dat we steeds verder los raken van onze zullén dat westeeds minder afhankelijk worden, óók van de kerk. Het aantal gelovigen loopt terug, met als gevolg voor de parochies, eigenaar van vaak meerdere kerkgebouwen: minder inkomsten. In combinatie met hoge onderhoudskosten en/of de keuze om middelen anders te besteden, bijvoorbeeld aan ouderen-, zieken- of armenzorg, besluiten parochies een of meerdere kerken te sluiten en te verkopen. Op die manier zijn in Limburg de afgelopen jaren tientallen kerken gesloten. Wanneer kerkgebouwen aan de eredienst worden onttrokken, of er noodgedwongen op zoek moet wor-

den gegaan naar een nieuwe, gedeelde invulling, is het vaak een dilemma: wat kun je met zo'n gebouw? In praktische zin, maar ook in principiële zin. Want niet alles is bespreekbaar. De nieuwe functie moet wel aansluiten bij de doelstellingen van de kerk, zo is ook vastgelegd in de Codex van Canoniek recht (CIC), het wetboek van de Rooms-Katholieke Kerk. Wat precies wordt verstaan onder het zogeheten 'profane en niet onwaardig gebruik', is op voorhand niet altijd duidelijk. Maar het mag in elk geval geen seksboetiek of coffeeshop zijn. Voorbeelden van 'wat dan wel', leest u de komende weken in de VIA-serie 'Na de dienst'.

Oproep!

Bewaart u zelf een bijzondere herinnering aan een van de godshuizen die in deze serie langskomen? Of is er volgens u een kerk die absoluut niet in deze serie mag ontbreken? Laat het ons weten via: noord-midden@delimburger.nl

WAAT E WAER

FRITS NIES

COLUMN

Goed/Fout

Wij durfden niet, ik zal het eerlijk bekennen. Om meerdere redenen. De belangrijkste reden om niet te gaan vonden we in de berusting van twee jaar tandje minder: *Gae mójt uch wieëte te behëllepe met eur èrremooj, àngers zeeje neet waerd deije ze hetj*. Toen er uitgerekend met *vastelaovendj* weer (veel) meer dan een tandje bij mocht, dachten wij: *Alles op e tiéd en bogteskook inne herfst*. Je kunt na twee jaar wandelen niet ineens een marathon gaan lopen; en van anderhalve meter afstand opschalen naar polonaisedichtheid. Ja, er zijn mensen die vinden van wel, maar dan zeggen wij: *Gae mójt getne gek van sinte Merte maake*. Of, op het gevaar van #metoo af: *Alles met maot zag de schrauër en hae sloog ze wief met de el*. Hoe dan ook, in de regio zal de koppijn vandaag in de rijen voor de testlocaties wel endemisch zijn. Mijn vader zaliger waarschuwde al: *Op 't kèrkhof ligtee d'r mieër di-j te wól hebbe gehadj as te weinig*. Overigens, de stijlfiguur *waarschuwde*: *Op 't kèrkhof ligtee d'r mieër di-j te wól hebbe gehadj as te weinig*. Overigens, de stijlfiguur (zeugma) in dit gezegde kom je nu ook weer tegen op de verkiezingsaffiches van D66: 'Laat iedereen vrij, maar niemand vallen' (verge-lijkt: *Hij nam de benen en de trein naar Koermond*). Wat doe je tijdens di-j daag, met hoofd en hart vol conflict? Wanneer ze hier de draad oppakken van *lól en flauwekdál* en een eindje verderop van moord en doodslag?

WEERT

Alles over allergieën in Bibliocenter Weert

Tijdens de gratis KennisMakers-bijeenkomst op zaterdag 5 maart bij Bibliocenter Weert komen bezoekers alles te weten over allergieën. Allergietherapeut Peter Vergroesen gaat deze middag onder andere bespreken wat een allergie precies is en waar het vandaan komt, hoe vast te stellen is waar mensen allergisch voor zijn en hoe ze er weer vanaf kunnen komen. Ook beantwoordt hij vragen van deelnemers. De middag start om 13.00 uur.

Info: www.bibliocenter.nl/kennismakers

Ik weet het, elke dag is wel ergens oorlog; zelf raken wij er sinds kort eindelijk historisch verantwoord van doordrongen dat we met heel andere ogen, vol schaamte dus, moeten kijken naar het Nationaal Indië-monument in Roermond, ook al wil het stichtingsbestuur nog steeds de ogen luiken voor de misdrijven van onze koloniale bezettingsoorlog. Veel van die oorlogen waren of zijn voor ons veilig ver weg. Maar deze, van een ontspoorde tsaar uit de school van Stalin en Chroesjtsjov, is wel erg dicht in de buurt. Dus, wat doe je? Wij zochten thuis troost in lessen uit de geschiedenis. We zaptten op NPO naar het *Verborgten Verleden* van Huub Stapel. Dat kon in Tegelen niet al te heftig zijn, toch? Nou, eer we er erg in hadden, zaten we weer in een oorlog. WO II deze keer, met alle traumatische stress van een zoon die nooit heeft geweten dat zijn vader én fout én goed was in één en dezelfde oorlog. Daar moest hij toch even een glas witte wijn op nemen; nog vóór het finale bezoek aan de Rumoldus Gedachteniskapel in Weert. 'Indrukwekkende plek, zeg', aldus Stapel. Gemeentearchivaris Jac Lemmens bracht hem hier de bevrijding. Nu maar hopen dat hij dit ook voor Weert doet ten aanzien van een verzetsoorlog monument dat in diezelfde kapel behoort te komen, in plaats van in een muurtje metselwerk om de hoek.

REAGEREN?
f.nies@me.com

NEDERWEERT

Stichtingen gaan samen

De stichtingen Bengel Beweegt en De Uijtwijk gaan samen. Het gebied aan de westkant van Nederweert kent twee initiatieven. De Uijtwijk wil er een beleef-, ont-moet- en doepark realiseren, de Bengel Beweegt wil de samenwerking tussen de gebruikers van het sportpark verbeteren en bijdragen aan een breed beweegaanbod. Omdat de gebieden aan elkaar grenzen en de stichtingen bijna dezelfde doelen nastreven, hebben ze besloten samen te gaan. Op korte termijn wordt al gestart met het verduurzamen en renoveren van de sporthal.

Juist nu!

#ECHTAAN DESLAG

INFODAG MBO 10 MAART
16.00-19.00
derooipannen.nl

DE ROOI PANNEN Zo echt kan leren zijn